

Виходить у Львові що
дня (крім неділі і гр.
кят. суботи) о 5-ї го-
дані по полудні.

Редакція і
Адміністрація: улиця
Чарнецької ч. 12.

Письма приймають ся
чиш франковані.

Рукописи звертають ся
лиш на окреме жадане
і за вложенем оплати
поштової.

Рекламації незапечатані
вільні від оплати
поштової.

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Вісти політичні.

(До ситуації. — Недуга папи. — З Балкану. — Відгомони кишинівської різни).

Деякі віденські дневники донесли були, що др. Кербер веде довірочно переговори з представителями німецьких сторонництв, аби позволили ему обіцяти Чехам засноване університету на Мораві. Деякі з німецьких провідників, як Штирк і Швегель, мали вже згодити ся на утворене ческого університету на Мораві, але не в Берні, лише в Кромеріжу. З ческих же рел заперечують вість, мовби др. Кербер приготовляє переговори між Чехами а Німцями. Неправдою є також то, що вже прийшло до якого небудь зближення обох сторін. До кінця серпня кабінет не зробить нічого, навіть наслідник д-ра Резека не буде іменованний. В першій половині вересня відбудеться напевно іменування ческого міністра, бо без него не може бути бесіда о якім небудь порозумінні з Чехами. — Др. Крамаж заповідає в Narodni-x Listax, що Чехи будуть вести всіми средствами як найострівшу опозицію.

В справі недуги папи видано вчера рано таємний бюлетин. Съв. Огець перевів після спокійно. Кількогодинний сон зробив користний вплив на загальний стан здоров'я. Живчик 82, трохи сильніший. Температура 36·4. Віддавані урини скуче. — Köln. Volksztg. доносить в Риму, з найближшого окружения папи, що папа спав по полуночі кілька годин. Загальний стан здо-

ровляє значно лішшій. — О годині 8 вечери видано вчера такий бюлетин: Вночі папа спав добре, не лучило ся нічого замітного; поліпшене триває даліше. — Англійський король Едуард зажадав телеграфічних справовідань про стан здоровля папи. Вість, немовби цісар Вільгельм вислав генерального ад'ютанта з листом до папи, єсть неправдива. — Лікарі заявили, що у папи конечна єсть третя операція, однаково они вагують ся приступити до неї, бо бояться ся, чи папа в наслідок великого ослаблення видержав би її. — Від вчера стоять в Ватикані готові повози з запряженими кіньми, аби на слід час потреби сейчас привезти кардинала Ванутельго, великого пенітенціярия, котрий уділив би съв. Отцю розрішення в послідній хвили перед смертю і для кардинала Орелії.

На звітний окружник болгарського правління, містичний цілій ряд тяжких обжаловань Туреччини, відповіла та письмом розсланим до всіх заграницьких кабінетів. В тім письмі каже Туреччина, що рухи войск турецьких в напрямі болгарської границі мають виключно на цілі удержання спокою в тих гравничих околицях. Про умисне громадження войск не може бути бесіди. Письмо відправилось з цілою рішучостию обжаловання болгарського правління що-до минного переслідування і нелюдського гноблення болгарського населення в Туреччині і називає їх видумкою. Вкінці впевняє, що Туреччина цілком не гадає о яких небудь виясненіх кроках против Болгарії. — З Берліна доносять, що держави обіцяли Болгарії вплинути на Туреччину, аби відкликала свої войска з над болгарської

границі, а зажадали натомість від Болгарії, аби лояльно поводили ся супротив Туреччини і занехали громадити войска.

З Одеси доносять, що за дрібніші переступства в часі кишинівських розрухів відповідало доси перед судом 567 обжалованіх. Увійнено 252, на тримісячний арешт засуджено 45, на 2 місяці 56, на півтора місяці 111, на місяць 36, на 2 тижні 14. Інші обжаловані дістали менші кари. — Старший нотар в Кишиневі застрілив ся. Причиною самоубийства був некористний для него вислід слідства, котре виказalo, що нотар брав участь в анти-жидівських розрухах.

Н о в и н к и.

Львів дія 13 го липня 1903.

— Є. Е. п. Намістник гр. Андрей Потоцький виїхав до Krakova і околиць навіщених повенію.

— Зливи, гради і повені. В суботу вечером около 7-ої години пересунула ся понад Львовом страшна градова гуча. Доць зачав лити як з коповки а відтак пустив ся і грубий град, котрий падав більше як четверть години. Великі зерна граду вкрили мов сніг улиці міста і криші домів і лежали довший час величими купами. Град наборив великої шкоди в городах і садах. Люди, котрих град захопив на улиці, ховали ся де хто міг, при чим не обійшло ся і без нещасливої пригоди. Мамка Юлія Кащак хотіла сковати ся в

12)

На Балкані.

(Дальше).

Ми побули пів години в Монастири, але крім нашого провідника не побачили ані одного чорця більше. На наше питане сказали нам, що в Раковиці є взагалі всего лише трохи чорців, в котрім було би більше, в декотрих єсть на вітві менше. В Сербії чорців взагалі дуже мало; в 54 монастирях живе всіого близько 100 чорців. Они займають ся головно рільним господарством, бо кождий монастир має великі землі, з котрих доходи ідуть на удержання церквей при монастирях і самих чорців. Становище чорців в Сербії є о стільки висше як в інших краях, що лише зможе них вибирають ся епископи і митрополити.

Вертаючись назад до Білграду, задержалися ми в Топчідері. Незнайомий в сих сторонах може єго легко помінти; лише великий парк може хиба вплисти в очі, але сама королівська літня резиденція є дуже незначна. Як многі інші двірки на селі так і ся резиденція стоїть при самім гостинці. Не кождий добачить зараз жердку від королівського стягу на криші одноповерхового боку, котрого малі вікна з величими віконницями не надають єму ані дрібки краси. Так само як від улиці, так і від сторони парку не має резиденція ніякої прикраси, лише

із сїї сторони як би яка вівіска над склепом, єсть прибита над входовими дверми мала таблиця, котра пояснює значене сего дому. Довкола сербського гербу виписано на нїй: „Літна резиденція князя Мілоша 1831.“

Деревляними сходами виходить ся на гору. На долині єсть на турецький лад великий присілок. Тут на деревляних сволоках висить кільканадцять вінців із збіжжя. Такий самий присілок єсть і на першім поверсі, звідки виходить ся на малу веранду, з котрої єсть красний вид на цілий парк. В склянних шафочках в присінку стоять сотки воскових моделів з тих овочів, які родяться в топчідерських садах. Князь Мілош був, видко, знаменитим господарем. На то вказує також і бібліотека, в котрій знаходить ся кілька сот книг господарських та єщі самих німецьких. Як звістно, на першу половину манувшого століття припадають початки розвою новішої поступової господарки рільної, котра вже ся тісно з іменами Лібіца і Тера. Князь Мілош, видко, учив ся пильно господарства, о чим съвідчить і ся его бібліотека.

Комната в сїї домі вузкі і маленькі. Комната, в котрій пересиджував кн. Мілош, а котра лише скруто украмена штукатурами, має всіго може лише кільканадцять квадратових метрів. Слуга зі щирою старанностю показує всі ті памятки, які тут остали ся, почавши від зелізного ліжка застеленого ще всею постелею, на котрій Мілош віддав духа Богу. Тут стоїть ще також і велике крісло з опиралами і красною гобеліновою вишивкою, котру вишивала власними руками княгиня Любіца, жінка Мілоша. В шафах висить княжа одіж. Пара черевиків

стоїть ще на тім самім місці, де їх князь власноручно собі латав.

В другій так само малій комнатці залихувалися ся справи держави. Тут відбувалася рада міністрів. По середині стоїть великий стіл, застелений зеленим сукном, а довкола него уставлени канапки вкриті жовто-червоним да-мастом, котрий вже попукав і розлазить ся. На зеленім сукні, котрим застелений стіл, видко повно якихсь дивних плям. То плями від крові. Нам сказали, що коли князя Михайла наймлені убийники убили в парку, лікарі занесли єго сюди і тут на сїї столі зложили та старали ся привести єго до життя, а коли то було на дармо, то на сїї самім столі зробили секцію тіла. Король Александр заїздив часто до Топчідеру, не так може задля самої літної резиденції, як скорше щоби налюбувати ся красою парку. Весною, коли все зеленіє ся, коли вся природа вкриє ся цвітом і воздух повен пахощів, тут справді чудесно. Але ѹ в пізній осені тут красно, коли вже живе листя зачинає опадати і коли над Савою холодними ранками і вечерами піднимася мрака.

VII.

Ниш, друга столиця Сербії.

Була п'ята година рано, коли білградський поїзд привіз заспаних пасажирів на дворець в Ніш. Мимо так ранної пори був тут вже великий рух. Якийсь двигар з нумерованою шапкою вхопив мій ручний пакуночок та вивів перед дворець, де стояло кільканадцять

брамі німецької гімназії і мала з собою маленьку п'ятинедільну дитинку бляхаря Фроіма Соллера, а другу малу вела за руку з собою. Нарараз збіглося до брами таке множство людей, що в глоті задушили дитину. Лікар стації ратункової др. Голомб ратував дитину через довший час, але не міг вже привести її до життя. Кащакову арештовано, а поліція повідомила о тім прокураторію. В домі Шореса при ул. ІІІ-штальний ч. 30 залила вода помешкане Сари Шнек так, що декотрі предмети плавали. Пятеро дітей, що були в тім помешканю, сусіди ледви виратували. Страшні зливи, а в наслідок того і повені настали в послідних днях в горішній і долішній Австрії, на Мораві, на австрійськім і прускім Шлеску та на Угорщині. З Бялої і Більська доносять, що там падав дощ без перерви через п'ять днів, а дия 10 с. м. цовиливали там всі потоки і ріки. Коло Більська майже всі села стоять під водою, а в Більську більша частина улиць стоїть також під водою.— В Гмунден в Горішній Австрії вилило дия 10 с. м. озеро Травн, до котрого впадає ріка Травн. Ріка величезною струєю спливала до озера і несла з собою дерево виране з корінем, балки, часті домів, мости і богаго всілякої дичини іменно же серни. Всі місцевості над озером вода позаливала, а в самім Гмунден мусіли люди втекти з домів положених над озером. Часть міста також залита, а дощ все ще паде без перерви. В Штаєр вилила ріка Аїза і позаливала деякі часті міста на метер високо. Фабрика оружия мусіла застановити роботу. — З Оппави на Шлеску доносять, що там ріки чорна і золота. Опса так прибули, як подібної повені напівтарі люди ще не памятають. Громади Ербердерф, Ерндорф, Комайз, Ольбердерф і многі інші стоять під водою. Дия 10 с. м. вислано до тих місцевостей на поміч бatalion стрільців, вісім компаній піхоти і піонерів з понточками. З західної Галичини, зі Шлезка і Мораві наспіли вісти про величезні повені. В наслідок безнастанних дощів повиливали там майже всі ріки, а найбільше Висла, в котрій вода піднесла ся $\text{o } 4\frac{1}{2}$ метра понад звичайний уровень, а $\text{o } 12$ см. вище, як в часі страшної повені в р. 1884. Сотки сіл залити водою, а в Кракові в низьке положеніх дільницях стоїть вода місцями на 2 метри високо. Войсько і сторожа пожарна спішать па ратунок, перевозять людей з затоплених місць і довозять їм поживу. Шкоди від повені величезні; вода позабирала сіна, позамулювала поля і огороди,

позривала мости, а в кількох місцях поперевала зелізничні насипи, так, що на деяких пляжах треба було застановити рух поїздів.

— За упокій душі бл. п. д-ра Остапа Терлецького відбудеться віторок дия 14 с. м. о 8-ї год. рано поминальне богослужіння в архікатедральній церкві с. с. Юрия. Того дия точно о год. $2\frac{1}{2}$ пополудні відбудеться на личаківськім кладовищі відслонене памятника на гробі бл. п. д-ра Ост. Терлецького, поставленого заходом української молодіжі при помочі жертв наук. тов. ім. Шевченка і поодиноких членів української львівської громади.

— Виділ тов. „Шкільна Поміч“ в Снятині розносує конкурс на 5 місць безплатних в бурсі, на 5 за оплатою 16 кор. а 5 за оплатою 24 кор. місячно. О ті місця можуть убігати ся ученики, котрі зложать іспит до I. класи школи реальної. Кождий ученик має мати відповідну скількість біля, чисту постіль, добру одіж і обув. Подання валежить вносити на руки председателя Вир. о. совітника Филимона Огоповського, пароха в Снятині, найдальше до 25 липня 1903.

— Нещастні пригоди. Дия 6-го с. м. в пополудні убив грім двоє людей на полях межі Пнівема і Пасічною, надвірнянського повіту. — В Куропатниках коло Бережан грім убив Настию Адамів, а Мих. Тарабасевича тяжко постарив. — 17-літній Іван Минайлюк з Жабя-Ільці впав оноді з кладки коміті головою до Черемоша і утонув ся.

— Ц. к. Дирекція зелізниць державних оповіщувачів: Після того нового розкладу їзди будуть переходити поміж Львовом і Сокалем в місце дотеперішніх поїздів мішаних ч. 2253/951 і 952/2254 поїзди особові ч. 2213/913 і 914/2214. Поїзд ч. 2213/913 буде відходити зі Львова о год. 7:05 вечером а приходити до Сокала о год. 12:20 вночі. Поїзд ч. 914/2214 буде відходити з Сокала о год. 1:30 вночі, а приходити до Львова о год. 6:50 рано. Нові поїзди ч. 913 і 914 на шляху Рава руска - Сокаль будуть ся лучити в Раві рускій з дотеперішніми поїздами ч. 913 і 914 шляху Ярослав-Рава руска і при тих поїздах буде переходити і дальше прямо поміж Ярославом а Сокalem, взгядно на відворот, один віз особовий з переділами I. і II. класи. Рівночасно змінить ся розклад їзди поїздів льокальних ч. 2255 і 2256

переходячих в літнім сезоні від 17 мая до 15 вересня поміж Львовом а Бруховичами. Поїзд ч. 2255 буде відходити зі Львова о год. 7:05 рано а приходити до Брухович о год. 7:28 рано, а поїзд ч. 2256 буде відходити з Брухович о год. 7:43 рано, а приходити до Львова о год. 8:05 рано. Подрібній розклад їзди тих поїздів подано в осібнах оголошеннях. Дотичні додатки до стінних і кишневих розкладів їзди можна дістати за окананем тих розкладів в касах стаційних і в головній касі дирекційній ул. Красіцких ч. 5.

— З Тов. с. с. Петра. На ціли Тов. запомоги убогих церквей ім. с. с. Петра зложили: ходорівський декан о. Кміцкевич від там. церквей і парохів 52 К; ректор семінарії о. др. Хомишин, віцепректор. Ярема, префект о. Жук і капелян військовий о. Ломницький по 2 К; сотник суду краєв. Влад. Грабовенський з К, болехівський декан о. Грабовенський від тамт. церквей і парохів 55 К; яричівський декан о. Пачовський від церквей в Сороках, Жидатичах і Ляшках 15 К; о. Насальський від матерної церкви в Ладанцях і дочерної в Бриконі, деканата нараївського 100 К; монастир оо. Василіян в Бучачі і Кристинополі по 6 К; з котрих першу жертву переслано консисторії взгядно Тов. с. с. Петра в Станиславові а другу консисторії, взгядно Тов. с. с. Петра в Перешибли, яко там принадлежні. Звертаємо увагу, що лише члени з Апарату посилають жертви і датки до Львова, члени же з других 2 епархій до виділу Тов. с. с. Петра в Перешибли і Станиславові. §. 26 статута постановляє: „виділ управлюючий іменує відпоручників для кожного деканату, а в разі потреби і для поодиноких місцевостей“. В мисль сеї постанови іменував виділ вже на першім своїм засіданню оо. деканів відпоручниками виділу Тов. А що та організація оказалась недостаточною, то на засіданю з дня 6 липня іменовано відпоручниками по мисли того-ж §. ще і всіх парохів городських, катехітів школ середніх, видлових і народних і декотрих съвітських людей. Круг ділання тих відпоручників опреділяє згаданий §. 26. Задачею їх є збирати членів, датки і жертви особливо межи съвітською інтелігенцію, так щоби межи нею не було ні одного, котрий би не належав, або хоч чим тим не причинив ся до цілий Товариства. При-

дрантивих фіяків віденського походження, але тин Велькій, котрий дбав дуже о місто і україсив его. Аттіля, король Гунів, збурив був місто, а грецький ціsar Юстиніан знову его відбудував. О се місто вели війну з собою грецікі на-містники, Серби і Болгари. Сюди переходили хрестоносці, аж наконець Турки заволоділи Греціами, Сербами і Болгарами і місто стало турецке. Ще в 1876 р. під час першої сербско-турецкої війни була тут головна кватира турецкої армії, а в 1877 р. під час другої сербско-турецкої війни заняли місто по триднівній борбі Серби дия 28 грудня. Наконець берлинський конгрес признає се місто Серbam і король Мілан зробив з него другу столицю.

Широким колесом довколо Ниша видніються ся вже гори балканського підгірja а позадум найближші скалисті веліти балканських гір. Трохи більше на полудні видко стрімкі шпилі звані Планина Гуха. Ниш лежить над рікою Нишавою, недалеко від того місця, де она впадає до т.зв. болгарської Морави, котра знов сполучившись із сербською Моравою, впадає понизше Смедерева (Семендриї) до Дунаю. Ниш єдине ся вже важкою точкою для їзди зелізницями. Сюди приходить головна лінія зелізнична, що іде з Константинополя через Софію і коло Цариброда переходить з Болгарії на сербську сторону та іде тут долиною понад Нишаву. На північ звідсі ся друга, головна лінія простісенько до Білграду і Відня, а третя, що іде на полудні, переходить понизше Врайї до Скопля на турецькій стороні в Македонії та іде дальше аж до Солуня над море.

В давніх часах та ще в новіших, коли ще не було зелізниць, мав Ниш ще більше значення. За римських часів, коли се місто звалося Наїсус, сходили ся тут найважніші дороги з цілої держави. Тут сходили ся головні шляхи до Італії, кілька доріг до Адрійського моря, кілька доріг до Дунаю і гостинці до Візантії та до Солуня. Тому и не дивота, що місто переходило всіляку судьбу. Сюди посувалися раз у раз римські легіони висилані для оборони держави, а коли настала була вандришка народів, переходили сюди всхідні і західні Готи та Гуни; відтак прийшли Славянини, а коли настало було всхідно-римське ціsarство, латинська культура зачала тут уступати ся грекій. Тут родив ся грекий ціsar Констан-

тіса, котрий дбав дуже о місто і україсив его. Аттіля, король Гунів, збурив був місто, а грецький ціsar Юстиніан знову его відбудував. О се місто вели війну з собою грецікі на-містники, Серби і Болгари. Сюди переходили хрестоносці, аж наконець Турки заволоділи Греціами, Сербами і Болгарами і місто стало турецке. Ще в 1876 р. під час першої сербско-турецкої війни була тут головна кватира турецкої армії, а в 1877 р. під час другої сербско-турецкої війни заняли місто по триднівній борбі Серби дия 28 грудня. Наконець берлинський конгрес признає се місто Серbam і король Мілан зробив з него другу столицю.

Від сеї пори доля міста змінила ся і оно зачало підносити ся. Король Мілан мав очевидно на думці ширити звідсі більший вплив на стару Сербію та Македонію і тому частіше приїзджав сюди з ціллю двором. Місто одержало більшу залогу, а Мілан чув ся тут навіть безпечніший як в Білграді. Династія Обреновичів мала в сим місті і его охрестності богато особистих прихильників і для того в першій хвили по подіях в Білграді розійшла ся була навіть чутка, що в Нишу вибухла контрреволюція, що описля показало ся неправдою.

Місто лежить на рівнині, а доми в нім майже всі лиши партерові; здалека робить оно навіть вражене лиши великого села з порозкиданими домами, положеними серед садів і городів. До міста в'їзджає ся широчезною улицею, по боках якої стоять доми лиши зірдка. Довга, тригранна площа серед міста служить за торговицю і тут знаходять ся найперші склепи. Тут видко всего лиши дві каменіці на один поверх і в обох містяться ся готелі. Місто в послідніх часах значно змінило ся і подобає вже на поряднє провінціональне місто європейське. Улиці тут вирівнано і добре бруковано та пообсаджувано деревами. Нинішнє місто має звиш 20.000 жителів, між котрими 2000 Турків, богато жідів і циган. В турецькі часті

міста є богато мошай а до замітніших будинків в сербській місті належить соборна церква, королівська резиденція і стара кріпость з п'ять великими брамами, положена по лівім боці Нишави. Кріпость ся стратила нині свое значене і уважає ся хиба лиши за велику касарню. Королівська резиденція не відзначає ся нічим особливим; єсть то лиши великий будинок на один поверх, що має в однім ряді яких двайцять вікон. За турецьких часів був то конак турецкого паші. В партеровім будинку побіч конаку містив ся давніші гарем паші, а тепер єсть там головна варта і офіцірське касино. В Нишу єдине резиденція епіскопа, гімназія і учительська семінарія.

Живописний вид представляють улаці міста в торговий день. Довгі ряди скриплячих вузів запряжених волами везуть всяке добро до міста. Більші тягари тягнуть буйволи. Селяни і селянки в живописній ноші, але не так красні як в інших сторонах Сербії, спішать на торг і несуть свої товари в кошах на жердці уложені так, що один висить на ній зпереду а другий ззаду і держать один другому рівновагу; в місті кладуть ті коші на землю і коли не сідають коло них таки просто на брук, то стоять, опершиесь на жердку. Селянки носять на голові цвітисті хустки і беруть на ошапки вишивані юпки; спідниці підпинають трохи з правого і лівого боку так, що сподом видко сорочку вишивану долом на долоню широку, а вишивка буває звичайно червоної краски. На ногах мають т.зв. опинки, рід грубих вовняних панчіків. Дівчата носять яскраво жовті хустки а з боку під хустку затикають по кілька съвітських червоних цвітів. Ноша мужчини нагадує дуже турецкі звичаї а хустка обмотана довкола голови то таки турецкий турбан; впрочім носять також баранячі стижковаті шапки, червоні короткі, з переду отверті і вишивані спінцери та широчезні турецкі шапки, богато жідів і циган. Робітників з Македонії,

збирани жертви враз із списом жертвовавців до ручась через місцевого пароха відпоручникови деканальному (деканови) а той предложить їх в дорозі консисторії виділови у Львові, взгядно в Перемишили і Станиславові. Таку саму організацію переведуть, если ще не перевели, і оба виділи в Перемишили і Станиславові. Щасть Боже так богоугодному ділу. Виділ.

— В Селянській Бурсі в Станиславові з слідуючим роком шкільним знайде поміщене 40 учеників шкіл народних і середніх. Оплата місячна в натураліях (котрі кожному будуть означенні) або грішми 16 К з гори. Зголосення разом з сувідоцтвом шкільним і декларацією що-до точності в уплаті присилати належить на адресу: о. Клим. Кульчицький, Підпечери п. Тисмениця до 15 серпня. — Родичі, котрі потребують якої інформації що-до науки дітей, могуть написати до мене, а дістануть зараз відповідь. Пригадую, що до гімназії не приймають ученика, котрий скінчив вже 14 літ, для того ученики сільських шкіл повинні конче по двох трох роках науки в сільській школі переходити до 3 класи міської, щоби не тратили марно літ і освоїлися з шкільним порядком.

— З Станиславова пишуть: З слідуючим шкільним роком буде отворена в Станиславові "Дівоча Бурса" під доброю опікою комітету. Місячна оплата 20 К. Зголосення присилати належить найдальше до 15 серпня на адресу: Антонія Кульчицького, Підперари, поча Тисмениця.

— Родичі, котрі потребували би доброго ученика для товариства або (за малим винагородженем) до науки дітей в часі вакаційні, зводять зараз віднести ся до мене. Родимі, богато бідних учеників потребує помочи; дайте їм хоч на час вакацій добрий притулок! Могуть також приготовлювати до шкіл сільських дітей та учити співу. О. К. Кульчицький, Підпечери п. Тисмениця.

ТЕЛЕГРАМИ.

Відень 13 липня. Міністер справ загранничних гр. Голуховський удав ся на літній по-бут до Віттель у Франції.

Загреб 13 липня. Заступник хорватського бана Крайкович подав ся до димісії. Єго місце має зайти посол до сойму хорватського і угорського др. Шуманович.

Білгород 13 липня. З нагоди уродин короля Петра відбули ся вчера торжествені богослужіння в цілім краю. В Білгороді в королівській палаті відбуло ся по богослужінню приняті достойники.

Лондон 13 червня. В Лондоні панувала в послідніх днях небувала спека. В однім дні померло від сонішного удару звич 30 осіб, а 100 осіб занедужало.

Білгород 13 липня. Король Петро покликав полковника Мисича, котрий як звістно стояв на чолі заговору против короля Александра, до міністерства війни і віддав ему ведене військового департаменту.

Надіслане.

В СІМ ТИЖДНИ

можна оглядати

Кубу і Філіппіни.

в Хромофотоскопі

ПАСАЖ МИКОЛЯША.

— Вступ 20 с. —

що наймають ся на роботу по лісах, пізнати зараз по їх білих турбанах. Але що найбільше впадає в Нишу в очі, то велике множество циганів а ще більше циганок, молодих дівчат, котрі тут наймають ся на службу. Сільська дівчина, Сербка, навіть бідна, не піде до міста на службу, бо уважає то собі за нечесті і для того в місті наймають службу у висших кругах дівчата або кухарки з Угорщини а низші верстви наймають турецьких або таки сербських циганок. Турецькі циганки пізнати зараз по тім, що они замість спідниць носять червоні шаровари, білі юпки і зелені турбані на голові.

За послідніх обох Обреновичів, іменно же за короля Милана був в Нишу великий рух; місто що року під осінь дуже оживлялося. Приходили великі маси війська і тут відбувалися маневри, приїзджаючи зілій двір, відбувалися двірські лови коло Лесковаця, а коли відтак король вернув з ловів, то за містом відбувалися великі перегони, на котрі в'їзджалося множество людей з цілого краю. По перегонах слідували двірські балі і веялки забави, а для міста виходив з того найбільший хосен. З Обреновичами стратив Ниш свою найбільшу підпору.

VIII.

В Чорногорі.

(Після Генте'го.)

"Хто напив ся води з Балкану, той все буде туди вертати!" Четвертий раз прийшлося мені загостити в Чорногорі, малім князівстві, забитім від сьвіта дошками, про котре в Європі так хибне мають поняття. На жаль многі подорожні не заїжджають далі як до Цетиня та до найбільшої часті краю, до катунської Нагії (округа), внаслідок чого мають хибне поняття о характері князівства, котре в нових на-гіях на півночі і на заході має величаві пра-

ліси і полонини а в долинах полудневої Чорногори таку урожайну землю, що сі сторони і побереже можна назвати городом і шіхнілем Чорногори. Отже на жаль майже всі чужинці вертаючи з відтам, покидають головами та питаютъ: „З чого живуть там ті люди?“ Коби то они побули хоч тиждень в найкрасішій і найзаміннішій часті краю! Але упереджене годі викорінити, а до Чорногори мають люди найбільше упередження.

Красною як рідко єсть дорога із Котара до Цетиня, котрою подорожній піднімає ся безчисленними закрутами в гору по стрімкій скалистій стіні: в глубині видніє ся може котарський валик або Боке і Катаро; дальнє видко величезні мовби розірвані скали, в глубині близьку в сьвітлі сонця гори Кривоши, а все то разом сполучає ся в одну чудову сценерию. А відтак на самім вершку, де дорога ледви на яких двайцять кроків заходить за скалисту стінку, настас нараз тишина мовби в могилі. Поблизу поверхня води щезає десь в глубині а нараз виступає мовби закаменіле море пустісенький Крас. Хто лише побіжно переходить через той Крас, для того він єсть найбільше притягаючим до себе предметом а побереже Адрийського моря дає всюди нагоду огляdatи его красу і дива природи. Але чим довше на нім побути, тим скорше щезає принадність новості, ріжнородність стає одностайністю, а вічно сірі форми поверхні томлють око і духа головіка. Тому то чорногорський Крас єсть мало привітною, звідка замешкалою пустарею, котрої найбільше впадаючою в очі характеристикою єсть неурожайність і брак води. З рідка поросла трава не може затерти понурого враження сірих скал, а до первістного вигляду красової країни прилучає ся ще якесь пригнетаюче чувство самоти.

(Дальше буде).

Рух поїздів зелізничних

важкий від 1 мая 1903 після середно-европ. часу.

Зі Львова

День

посп. особ.	відходить
6:22	До Станиславова, Підвісокого, Потутор
6:45	„ Лавочного, Мункача, Борислава
6:30	„ Півволочиськ, Одеси, Бродів, Гусстина
6:43	„ Півволочиськ з Підзамча
8:25	Кракова, Любачева, Орлова, Відня
8:35	„ Відня, Хирова, Стружа
9:05	„ Лавочного, Калуша, Борислава
9:15	Інова
9:25	*) Самбора, Хирова
9:40	Бельця, Сокала, Любачева
10:35	Черновець, Делятина, Потутор
10:40	Тернополя, Потутор
1:14	Янова від $\frac{17}{5}$ до $\frac{18}{9}$ в неділі і сьвята
1:50	„ Підзамча
2:04	Брухович від $\frac{17}{5}$ до $\frac{18}{9}$ в неділі і сьвята
2:40	Іцкан, Гусстина, Керешмезе, Калуша
2:50	Кракова, Відня, Хабівки
3:05	Стрия, Сколько лиши від $\frac{1}{5}$ до $\frac{30}{9}$
3:15	Янова від $\frac{1}{6}$ до $\frac{30}{9}$
3:25	Ряпіва, Любачева
3:30	Брухович від $\frac{15}{5}$ до $\frac{18}{9}$
3:40	*) Самбора, Хирова

Ніч

посп. особ.	відходить
12:45	До Кракова, Відня, Берлина
2:51	Іцкан, Букрешту, Чорткова
5:50	Брухович від $\frac{17}{5}$ до $\frac{18}{9}$
6:05	Станиславова, Жидачева
6:15	Кракова, Відня, Берна, Хирова
6:30	а Орлова від $\frac{1}{5}$ до $\frac{30}{9}$
6:40	Янова від $\frac{17}{5}$ до $\frac{18}{9}$ в будні дні
7:10	Лавочного, Мункача, Хирова, Калуша
8:14	Сокала, Рави рускої
9:20	Брухович від $\frac{17}{5}$ до $\frac{18}{9}$ в неділі і сьвята
7:20	Підволочиськ з Підзамча, Бродів
9:55	Перемишля від $\frac{1}{5}$ до $\frac{18}{9}$, Хирова
10:42	Янова від $\frac{17}{5}$ до $\frac{18}{9}$ в неділі і сьвята
10:55	Іцкан, Чорткова, Заліцьк, Делятина
11:—	Кракова, Відня, Івоніча
11:24	Підволочиськ, Бродів з гол. двірця
	з Шід., Гришалова, Заліцьк

До Львова

День

посп. особ.	приходить
6:10	З Кракова
6:20	Черновець, Іцкан, Станиславова
6:50	Брухович від $\frac{17}{5}$ до $\frac{18}{9}$
7:35	*) Самбора, Хирова
7:40	Янова на гол. дворець
7:45	Лавочного, Борислава, Калуша
7:55	Підволочиськ на Підзамче
8:10	гол. дворець
8:15	Станиславова від $\frac{1}{5}$ до $\frac{30}{9}$
8:55	Сокала, Рави рускої
10:55	Кракова, Відня, Орлова
11:15	Ярослава, Любачева
1:25	Станиславова, Потутор
1:30	Янова на гол. дворець
1:40	Кракова, Відня
2:15	Іцкан, Станиславова, Чорткова, Заліцьк
4:35	Підволочиськ на Підзамче, Гусстина
5:06	Стрия, Самбора, Борислава
5:30	Підволочиськ на гол. дворець, Гусстина
5:55	Сокала, Бельця, Любачева
5:50	Кракова
5:40	Черновець, Жидачева
8:14	Брухович від $\frac{17}{5}$ до $\frac{18}{9}$ в неділі і сьвята

Ніч

посп. особ.	відходить
8:04	З Брухович від $\frac{17}{5}$ до $\frac{18}{9}$ в неділі і сьвята
10:—	*) Самбора, Сянока
12:20	Черновець, Заліцьк, Делятина
2:31	Кракова, Відня, Орлова
3:09	Тернополя, Гришалова на Підзамче
3:30	Тернополя, Гришалова на гол. дворець
6:20	Іцкан, Підвісокого, Ковови
10:07	Янова від $\frac{17}{5}$ до $\frac{18}{9}$ в неділі і сьвята
9:12	Брухович від $\frac{17}{5}$ до $\frac{18}{9}$ в неділі і сьвята
8:25	Брухович від $\frac{15}{5}$ до $\frac{18}{9}$ в будні дні
9:25	Кракова, Відня, Любачева, Сянока
9:50	Янова від $\frac{1}{5}$ до $\frac{30}{9}$
9:20	Кракова, Відня, Пешту, Сянока
10:02	Іцкан, Чорткова, Гусстина
10:40	Підволочиськ, Бродів, Копичинець на Під.
11:50	Лавочного, Калуша, Борислава
	*) Любіня вел. $\frac{13}{5}$ — $\frac{15}{9}$ в неділі і сьвята

*) Важкий в днім отворення пляху Львів-Самбір.
ЗАМІТКА. Пора нічна від 6 г. вечером до 5 г. 59 м. рано. Час середно-европейський від львівського о 36 мін. В місті видають білети їди: Агенція Ст Соколовського в пасажі Гавасмана ч. 9 від 7 рано до 8 вечером, а білети звичайні і всякі інші, тарифи, ілюстровані провідники, розклади їди і т. п. бюро інформаційне ц. к. залізниць державних (ул. Красицьких ч. 5 в подвір'ї, сходи П. двері ч. 52) в годинах уряд

На всякий десяток кос даю одну косу і камень безплатно, то есть даром.

Довгота

в пентиметрах 65 70 75 80 85 90 95 100

за одну штуку

в каменем Кор. 2·10 2·20 2·30 2·40 2·50 2·60 2·65 2·70

на 2-клгр. ноти
силку іде штук 16 15 14 13 13 13 12 12

Карпатські срібно-сталеві коси мають тонке як папірок, легке як перо полотно, котре тне як бритва найтвердшу (шеванку), то есть гірську траву і збіже; що тілько попаде під неї, перетинає за одним замахом; на стопу тілько незначно зуживають ся і мозольну роботу хлібороба на половину лекшу роблять. Приятна, легка робота на полях справляє радість всякому хліборобові, тому всякий косить тілько карпатськими срібно-сталевими косами.

Серни озубрені з англійської сталі дуже добре жнуть збіже і легко перетинають, так, що не чути в руках. Поручаю Вам, милі Сестри, хто замовить 20 штук серпів, дістане 2 даром.

Ціна за одну штуку 30 кр., то є 60 сот.

На всяке замовлене треба прислати 2 корон задатку, без задатку не висилається нікому. На жадане членники даром і оплачено, просить запамятати нашу адресу. З почтенем

Александр Копач,

Струтин візкий, п. п. Долина коло Стрия.

Товариство взаїмного кредиту

„ДНІСТЕР“

стоварищество зареєстроване з обмеженою порукою у Львові

ПОЗИЧКИ уділяє своїм членам на $5\frac{1}{2}\%$ і 1% додатку на кошти адміністрації, за предложенем документів виказуючих достаточну гіпотеку.

СПЛАТУ, позичок розкладає догідно на рати до 10 літ. Сума позичок інtabульзованих і за порукою 1,239.243 К. **ЧЛЕНОМ** може бути тілько обезпечений тревало в „Дністрі“ від огню.

УДІЛ членський виносить 50 К. вписове 2 К. Число членів в 2.391 з 2.501 уділами на 125.050 К.

ВКЛАДКИ щадничі приймає „ДНІСТЕР“ і опроцентовує на 4%. Сума вкладок на 1.256 книжочках 1,103.333 К.

ЧИСТИЙ ЗИСК розділяє ся частию на дивіденду для членів, частию на публичні добродійні цілі: на церкви, бурси, захоронки, школи і т. д. На ті цілі роздано дотепер з товариства кредитового 10.840 К.

ІНФОРМАЦІЇ в справах позичок уділяє Дирекція і агенти.

Головна агенція дневників

ст. СОКОЛОВСКОГО

у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9,

принимає пренумерату і оголошення до всіх дневників краєвих і заграницьких.

До „Народної Часописи“ і „Газети Львівської“ може принимати оголошення виключно лише агенція.

СТЕІЛЯ

найновіший інструмент сальоновий швейцарський, самограй, ноти металеві без гачиків в різних величинах. Продає Соболевський годинникар у Львові, площа Марійська (готель французький).